

Stockholm 2023-09-06
Diarienummer S2023/00827

Till
Socialdepartementet

Angående remiss av betänkandet
Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter SOU 2023:10

Sveriges Tandhygienister, STHF, tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget. Sveriges Tandhygienistförening är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3500 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

Allmänt

STHF delar synen att tandvården kan ha en mer betydande roll i arbetet med våldsutsatta och ser positivt på stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta. Tandvården är unik på så sätt att den träffar stora delar av befolkningen och skulle kunna vara en resurs under rätt förutsättningar.

STHF anser att utredningen visar att det finns utmaningar och behov - men lyfter även det pågående förändringsarbete som sker inom tandvården med våldsutsatta patienter.

STHF stödjer att vårdgivaren bör fastställa rutiner kring frågor i anamnesen och implementera rutiner för säkert och korrekt dokumentation. Likaså skapa tydliga riktlinjer för vart man ska hänvisa patienter vidare till stöd och hjälp. För detta krävs fungerande samverkansmodeller med utarbetade kommunikationskanaler till andra verksamheter. Samverkans-strukturen ska vara systematisk och oberoende av person. Ansvarsfördelningen bör vara tydlig och konkret för att ge tandvårdens medarbetare stöd i det dagliga arbetet.

STHF menar att tandvårdens medarbetare behöver få tillgång till ökad kunskap och chefsstöd för att ge våldsutsatta ett gott omhändertagande - särskilt när möjligheten ökar till att fler våldsutsatta identifieras genom ett systematiskt arbete.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

STHF vill betona vikten för ett professionellt bemötande och möjligheten till ett bra stöd till våldsutsatta patienter, behöver både patienten och tandvårdens medarbetare ges förutsättningar att känna sig trygga i mötet genom att tillräcklig tid avsätts.

STHF vill samtidigt lyfta en oro över vad ytterligare uppdrag och arbetsuppgifter kan innebära för tandvården utifrån de utmaningar som finns vad det gäller bemanning och kompetensförsörjning. Grundläggande för tandvården är en rimlig arbetsmiljö för vårdgivare och medarbetare med patienten i fokus.

Synpunkter under kapitel

Kapitel 1 Författningsförslag

STHF ställer sig positiv till utredningens författningsförslag att orofaciala skador till följd av mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer ska omfattas av regionernas ansvar för tandvård och att den behandling som krävs ska ske till patientavgifter såsom i övrig hälso- och sjukvård.

4.4 Kunskap om våldsutsatta patienters tandvårdsbehov

STHF vill lyfta osäkerheten med de uppskattningar som gjorts i att kartlägga hur många personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på ett sådant sätt att tandvård behövs för att åtgärda skador som uppstår. Dels för att det vetenskapliga underlaget när det gäller tandvårdsbehov bland våldsutsatta är mycket begränsat och mörkertalet är stort till följd av låg anmälningsfrekvens. Men ser det positivt att man kompletterat med egen enkät i utredningen.

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

5.4 Utredningens bedömning

STHF delar utredningens bedömning att tandvården bör ha samma ansvar för våldsutsatta som den övriga hälso- och sjukvården, i de fall det gäller våld som förorsakar sådana skador som tandvården är ansvarig för. Som en följd därav bör tandvården också omfattas av samma statliga stimulansmedel som övrig hälso- och sjukvård med tanke på den kompetensutveckling, både på vårdgivar- och behandlarnivå, som skulle krävas för det utökade uppdraget.

STHF ställer sig även positiv till utredningens förslag på insatser och åtgärder som skulle kunna förbättra förutsättningarna för tandvården att utgöra ett stöd till våldsutsatta patienter.

6.11.1 Tandvård till våldsutsatta ska erbjudas till hälso- och sjukvårdsavgift

STHF stödjer utredningens förslag att våldsutsattas tandvård ska ske till samma avgifter som i övrig hälso- och sjukvård och att Socialstyrelsen ges i uppdrag att följa upp utfallet av det nya regelverket. En försiktig gissning är att antalet patienter som behandlas inom det nya tandvårdsstödet kommer att öka i takt med att kunskapen om stödet ökar, både hos befolkningen och inom professionerna.

STHF ser ett behov av kontinuerlig uppföljning av hur många patienter som behandlas och vilka behandlingar som utförs, något som skulle tillföra värdefull kunskap om omfattningen av mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer.

STHF är även positiv till förslaget om att inrätta kontrollfunktioner, som motverkar fusk och felaktiga utbetalningar av det nya tandvårdsstödet.

7.2 Kostnadsberäkningar och finansieringsförslag

Att redan efter två år besluta om en permanent finansiering av regionernas ökade kostnader för tandvårdsbehov som uppstått av mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer tror STHF är en för kort tidsram (se föregående punkt).

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

STHF stödjer utredningen i att tillföra regionerna ökade anslag för att fler patienter ska kunna erbjudas behandling vid tandvårdsrådsla.

För Sveriges Tandhygienistförening

Fouzieh Eliassy
Ordförande STHF

Marie Sand
Styrelseledamot STHF

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477

Sveriges Tandhygienistförening, STHF

Postadress

c/o SRAT
Box 1419
111 84 STOCKHOLM

Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11

Organisationsnummer

802008-9812

Telefon

08-442 44 60

Telefax

08-442 44 80

E-post

info@tandhygienistforening.se

Hemsida

www.tandhygienistforening.se

Bankgiro

5845-1477